

KIS TÜKÖR

A RÉVKOMÁROMI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ HIVATALOS LAPJA

Lehetőség a bizonyágtételre

(vagy: Megfelelni mindenkinek)

Nyár végén, ősz elején mindannyian felsóhajtunk, mivel egyrészt arra gondolunk, hogy életünknek egy nyara ismét mögöttünk van, s ezzel rövidül a földön ajándékba kapott időnk, másrészt ismét elkezdődik egy időszak, amikor mindenre jobban oda kell figyelni, minden téren jobban kell teljesíteni, és a talán kissé nyugalmasabb nyári időszak után ismét fokozódik a hajtás. Ez főként a gyermekes családokra jellemző, ahol a szülők minden reggel útra bocsátják csemetéiket, hogy az iskolapadokban ülve sajátíthassanak el sok mindent, ami szükséges az élethez.

Ez alól mint keresztyének sem vagyunk kivételek, hisz bizonyára mindannyian úgy gondolkodunk, hogy az egyházi élet terén is igyekezni kell minél többet teljesíteni. Ezt a szándékot érezzük is, ha a templomba járók számát figyeljük. Míg nyáron csökken a szám, a szeptember eljöttével emelkedik. Megnyugtatóan konstatáljuk, hogy mindenki hazatért nyári szabadságából, és ismét nagyobb számban lehetünk együtt. Örülünk egymásnak.

Ha viszont elgondolkodunk egyházi életünk és hitéletünk felől, mindenképpen megfogalmazódik bennünk a kérdés: vajon igazíthatjuk-e hitéletünk gyakorlását környezetünk és a világ kialakult ritmusához?

Én nem akarom azt állítani, hogy akik szabadságukat töltik, azok kivetkeznek keresztyéni mivoltukból, hisz bizonyára sokan vannak, akik a nyaralásuk alkalmával is megkeresik a templomot ott, ahol szabadságukat töltik, és mindenképpen ellenére igyekeznek kiszabni maguknak legalább csendes perceket az Úrral való együttlétre. Csak azt érzem, hogy kissé fellazul ilyenkor az önmagunkra figyelés, több mindent megengedünk magunknak, sajnálatos módon még azt is, hogy kevesebbet gondolunk megtartó, gondviselő mennyei

Atyánkra, aki viszont nem szűnik meg őrizni életünket, gondoskodni rólunk. Pál apostol is azt mondja Timóteusnak: „**Ha hitetlenkedünk, ő hű marad: ő magát meg nem tagadhatja.**“ (2Tim 2,13)

S mivel a mi mennyei Atyánk állandóan munkálkodik, nekünk is feltétlenül meg kell szívlelnünk Péter apostol intését: „**Mindig készek legyetek megfelelni mindenkinek, aki számot kér tőletek a bennetek levő reménységről, szelídséggel és félelemmel...**“ (1Pét 3,15)

Bár Péter apostol ezt azoknak írta, akik sanyargatva voltak hitük miatt, akiknek el kellett szenvedni a sok-sok rágalmat, mégis úgy érzem, hogy ez minden kor keresztyénére érvényes felszólítás.

Hála Istennek, gyülekezetünkben a nyár is bizonyágtétellel telt el. Szinte egymást érték a táborozások, amelyek főként a fiatal generáció számára jelentettek áldott lehetőséget a hitben való megerősödéssel, megújulásra.

A táborok előkészületei már hónapokkal korábban folynak. Érdemes volt szervezni, a költségvetéseket elkészíteni, az anyagi támogatásra pályázatokat írni, a táborhelyet kiválasztani, az étkezést megszervezni, az élelmiszert megvásárolni, a kellékeket elkészíteni, az

A tartalomból:

2. oldal:

Vegetarianizmus

3. oldal:

Emlékkockák

4. oldal:

Könyvajánló

Bemutakozás

5. oldal:

Megemlékezés Bachról

6. oldal:

Eseménynaptár

8. oldal:

Tervek

Eklézsiánk múltjából

értésítőket elküldeni, az előadásokra, igemagyarázatokra felkészülni, a gyermektáborba csoportvezetőket hívni, velük a témát megbeszélni, a feladatokat elosztani, a táborok ideje alatt szolgálni, éjszaka felvigyázni. Hiszünk, hogy ez a munka nem hiábavaló az Úrban.

Idén két tábort szerveztünk az ifjúság részére a martosi Feszty-parkban, amelyen összesen 63 fiatal vett részt. Sokan még így is elmaradtak, mivel más módját választották a nyári időtöltésnek. A gyermektáborban 72 gyermekkel foglalkoztunk, s töltöttünk el velük 5 tartalmas és szép napot Virten. A kettő között még sor került az ifjúság kerékpártúrájára 31 résztvevővel.

Mindez kissé más, mint amivel év közben a napjaink telnek, de

folytatás a 2. oldalon

A keresztyén ember és a vegetarianizmus

Jelmondat helyett:

„Némely ember azt hiszi, hogy mindent megehetik, a hitben pedig zöldséget eszik.” (Róm. 14,2)

Tapasztalhatjuk, hogy az emberiség Isten helyett a tudományos ismeretekre hagyatkozva képzelel el problémáinak végső megoldását, beleértve egészségét. Mégis paradox módon a tudomány kevés területén ütközik annyi ellentmondásba saját megállapításaival, mint az emberi táplálkozás és egyáltalán az emberi egészség terén. Ezért talán nem meglepő, míg az egyik szakvéleményt olvasva a tojásban lévő koleszterin káros hatását bizonyítják, a másik szakvélemény ezt a tényt újabb kutatási eredményekre hivatkozva elutasítja. Vagy folytathatnánk a káros sertészsír újabb kimutatott jótékony hatását bizonyító újságikkal, vagy a védőoltások ellen keletkezett legújabb mozgalommal bezárólag - a teljesség igénye nélkül. Kifejezően mondta egy meg nem nevezett híres ember, hogy „az emberi tudomány minden eredménye csak megerősítése azelőtti tévedéseinek”. Ember legyen a talpán, aki nemcsak okosan (a tudomány mai állása szerint), hanem bölcsen is tud a dolgok mögé látva megállni az egymásnak olykor ellentmondó információk rengetegében. Hiszen egyesek igazuk bizonygatására nyomatékkal bibliai idézeteket használnak, és így próbálják jobban meggyőzni saját igazukról a kereső lelkeket. **„Végy magadnak búzát, és árpát, és babot, és lencsét, és kölest, és tönkölyt, és tedd ezeket egy edénybe és ebből csinálj magadnak kenyeret.” (Ezékiel 4,9) „Jó nem enni húst és nem inni bort, semmit nem tenni, a miben a te atyádfia megütközik vagy megbotránkozik”. (1 Kor. 14,21) „Annakokáért ha eledel botránkoztatja meg az én atyámfiát, inkább soha sem eszem húst, hogy az én atyámfiát meg ne botránkoztassam” (1 Kor. 8,13) Ha utánaolvasunk ezeknek az igéknek, ahogy a Szentírás is előírja: "mindent megvizsgáljatok", megállapíthatjuk, szöveggörnyezetből kiragadott Igékről van szó.**

Nincs új a Nap alatt, mondhatnánk a Prédikátor szavaival, hiszen ez a módszer nagyon régi, és lehet, hogy ismerős. A kísértő is ezt a módszert alkalmazta Jézussal szemben, mikor az Írást idézve kísértette a pusztában. Sikertelenül. Jézus nem volt a kísértővel szemben egyedül. Isten Lelke igéje által vele volt, és általa le tudta győzni a kísértőt. (Számomra itt nyílt ki a lélekjelenlét szó értelme, melyet, ha rajtam múlna, Lélek-jelenlétnek írnék.)

Ezért a hívő számára fontos kellene, hogy legyen az igeismeret. Isten ezt az egyetlen támadó fegyvert adta nekünk, amivel lefegyverezhetjük a kísértőt. E nélkül, még ha a többi lelki fegyverzet birtokában vagyunk is, legyőzhetővé válunk. Kövessük ebben (is) Jézust! Pál apostol erre a veszélyre, későbbi levelében szintén figyelmeztet: **„A Lélek pedig nyilván mondja, hogy az utolsó időkben némelyek elszakadnak a hittől, hitető lelkekre és gonosz lelkek tanítására figyelmeznak, akik tiltják a házasságot, sürgetik az elegelektől való tartózkodást, melyeket Isten adott hálaadással való elvevésére a hívőknek és azoknak, akik megismerték az igazságot.” (1 Tim 4,1- 4)** Mennyire aktuális szavak! Sajnos tudnánk példát mutatni a világi és egyházi környezetből is, látva a katolikus papok előírt

nőtlenségét és a kötelező pénteki böjtöt. A világi munkáltatók pedig ezt a lelkeséget követve, "szingliket" előnyben részesítve leplezetten vagy leplezetlenül tiltják a gyermekvállalást, így a házasságot a nők számára, kínálva helyette az emberi önzést, légy önmagad, légy sikeres! Csak mikor jön a baj, egy súlyos betegség, akkor döbbenünk rá, hogy mily kevesen állják körbe betegágyunkat; lehet, épp csak szüleink, kiket már elfelejtettünk és kissé le is néztünk vélt fontosságunk és önzésünk miatt. A főnökünk esetleg ahelyett, hogy megkérdezné, hogy vagyunk, azt kérdezi mikor állunk már munkába. A válságos helyzetben, mikor pusztá létünk a fontos, minden átértékelődik, már nem az a fontos, milyen fogasztát használunk, vagy milyen fajta bort iszunk. Abban a helyzetben nagyon tudnak fájni az ilyen szavak.

Ez a Való Világ, nem az, amit a tv-reklámok, szappanoperák hirdetnek. Rászedve egészséges embereket látható dolgok nélkülözhetetlen fontosságára és szükségességére a diétától a vegetarianizmusig, megfélemlítve arról, mit Jézus mondott: **„Mert a ki félti életét, az elveszti azt...”** Pál apostol szavaival: **„Istennek minden teremtett állata jó és semmi sem megvetendő, ha hálaadással élnek azzal. Mert megszenteltetik Istennek igéje és könyörgés által.”** Ezért nem lehet felesleges és formális az evés előtti ima. Mindennek kulcsa pedig a mértékletesség, mely megóv minket minden túlzástól. Egyúttal biztosítja, hogy ne szolgáljunk Istenen kívül sem a diétának, sem a vegetarianizmusnak, vagy éppen a mértéktelen zsírfogyasztásnak. **„Tudom, meg vagyok győződve az Úr Jézusban, hogy semmi sem tisztátalan önmagában, hanem bármi annak tisztátalan, aki tisztátalannak tartja. Mert Isten országa nem evés és ivás, hanem igazság, békesség, és Szentlélek által való öröm.”**

*Varga Attila
presbíter*

Lehetőség a bizonyágtételre

alapjában véve mégis ugyanaz: az evangélium hirdetése, lélekmentés.

A keresztyén ember élete tehát célirányos élet: az örökélet felé mutat. Állandóan mozgó, dinamikus élet: szolgálatban telik. De mindezzel együtt örömteli is: láthatjuk Isten munkájának gyümölcseit a saját és a reánk bízottak életében.

Azzal a hittel indulunk neki az őszi időszaknak és az egyházi ünnepes félévnek, hogy az Úr az előttünk álló hónapokban is ad erőt mindannyiunknak a szolgálathoz kegyelmének gazdagsága szerint úgy, hogy képesek lehessünk megfelelni mindenkinek a bennünk levő reménységről. Mert **„boldog az a szolga, akit az ő ura, mikor haza jó, ily munkában talál.” (Mt 24,46)**

*Fazekas László
püspökhelyettes-lelkipásztor*

E m l é k k o c k á k

az egykori Komáromi Református Koedukációs Tanítóképző Intézet életéből

(Befejezés az előző számból)

A megpróbáltatás nehéz évei után végre 1980-ban sikerült az első találkozót összehívni, mely két nap 1980. augusztus 23-24-én tartatott meg. A megjelentek közreadták életük történetét.

1940-ben 43-an indultak el, 1980-ig 36-an maradtak életben. Közülük 22-en éltek Magyarországon, 12-en az akkori Csehszlovákiában és 2-en a Szovjetunióban, a volt Ruszinszko területén. A tablón látható 9 tanár közül 4-en éltek. Rásky Gizella, Antal Gergely, dr. Ketter László, valamint első osztályfőnökük: dr. Deme Lajos.

Budapesten van eltemetve Nagy Sándor igazgató, valamint Abkarovics (Abád) József. Komáromban Galambos Zoltán, a komáromi egyházközség sok évtizeden át volt lelkésze, valamint Teleky Miklós zenetanár, templomunk orgonistája. A háború áldozata lett Halassy Jenő rajztanár, akit a bombatámadás a komáromi Erzsébet hídon ért, valamint Szombatý Domonkos. Dr. Halzl Oszkár orvos, aki az egészségtant tanította, a háború után Naszvadon volt körorvos, már szintén nem él.

Az osztálytársak közül már többen meghaltak: Gőgh Gizella, Kaszó István, Ligárt István, Pecsók Gyula, Szabó Mihály, Szénássy Katalin. Varga Pál a Don melletti harcokban kapott szívlövést. Ezt, mint szemtanú, néhai Tóth Kálmán komáromi lakos, búcsi igazgató-tanító mondta el, aki mellől kilőtték Vargát.

A találkozón megbeszéltek, hogy ezután két évenként találkoznak, mert koruk ezt így kívánja. Sajnos, az első és utolsó találkozó óta eltelt már 25 év, és nagyon félt, hogy már több nem is lesz, még ha élnek is páran közülük, az előrehaladott koruknál fogva.

1980. augusztus 24-én, a találkozó befejezése után a csillagos tornyú templomunkban búcsú istentiszteleten vettek részt. Abban a templomban, ahol 5 éven keresztül minden reggel negyedórás könyörgéssel fohászokdtak az Istenhez tanulásuk sikeréért.

Az egyik tanító a következőképpen búcsúzott a szép számmal megjelent hívektől: „Mély tisztelettel és őszinte szeretettel köszöntjük - a Komáromi Református Koedukációs Tanítóképző Intézet volt növendékei - e gyülekezet minden tagját, vezetőit és lelkipásztorát, amikor 40 év múltán újra itt lehetünk e város és e templom falai között, mely öt éven át adott otthont nekünk.

Amikor 1935-ben az egész alföldszéli magyar kisebbség képviselőjében - Husztól Pozsonyig - idesereglett 120 jelentkező

közül minket, negyvenet felvettek, akkor mi tudtuk, hogy bátorság kell a jelentkezéshez, mert állami elismerés nélkül kezdtük meg tanulmányainkat, és csak évek múlva kaptuk meg a nyilvánossági jogot. A bátorságot ehhez hivatástudatunk adta; tudtuk, hogy ahogy atyáink kálvinista hite a losonci teológusokra, úgy anyáink magyar nyelve a komáromi képzősökre bízattik most, mint fennmaradásunk záloga. E kettő szétszakíthatatlan voltát az egyik legnagyobb magyar költő, Illyés Gyula csodálatos tömörséggel fogalmazta meg a genfi reformáció emlékműve előtt:

*Ha Gusztáv Adolf nem ül harci lovára
S jobbagyiga helyett nem vágnak inkább
Fegyvert ölteni a toulousei tiszták,
Valdeusok, husziták, Bocskay
Írást-umát se tudó hajdúi,
Hiszed, hogy lett volna béke, olyan bár
Amilyent az imént lemosolyogtál?
Hiszed, hogy volna olyan-amilyen
Magyarország, ha nincs Kálvin?
Nem hiszem.*

Mire befejeztük tanulmányainkat, megbolydult a világ, határok vándoroltak ide s tova, elszabadult az embertelenség. Mi azonban fennmaradtunk a népek harcának zajló tengerén, bár közülünk is elhullottak a hosszú harc alatt.

Mikor úgy látszott, hogy elült a vész haragja, mi, kiűzöttek és szétszórtak, egyszerre három országban találtuk magunkat. Öten a Szovjetunióban (Kárpátalján), tizenötven Csehszlovákiában (Felvidék) és húszan Magyarországon (anyaország).

Szűkölködtünk nagy mértékben segedelem nélkül, de hűségünk nem fogyott el, és az atyáink örökségét nem kótyaveteltük el semmilyen tállencsért. A ránk bízott talentumokat népünk javának szüntelen szolgálatára használtuk, ahogy lehetett, ahogy kellett. Származásunk és nevelésünk alapján mást nem is tehettünk. Most, hátránézve az öregség küszöbéről a megélt évtizedekre, nem azt kérdezzük, hogy mit kaptunk az élettől, hanem méltó munkát végeztünk-e? Úgy érzem, becsülettel teljesítettük küldetésünket; megsokasítottuk a ránk bízott talentumokat. Hűségünk jutalma lassan beérett, gazdag aratást ígér. Harcainkat megharcolván, futásunkat bevégezvén áttestáljuk a ránk bízottakat az utánunk jövő nemzedék kezére, hogy az még hűségesebben őrizze és gyarapítsa a tudást árva népünk folytonos szolgálatára.

Ezen a helyen is kegyelettel emlékezünk meg az elmentekről. Azokról, akiktől indítatásunkat kaptuk: Galambos Zoltánról, a gyülekezet hosszú időn át volt lelkipásztoráról; Teleky Miklósról, a gyülekezet volt kántoráról (zenetanárunkról); Nagy Sándorról, volt igazgatónkról és tanárainkról; Nagy Sándorról, Abkarovics Józseftről; az elköltözött iskolatársainkról (Gőgh Gizella, Kaszó István, Ligárt István, Pecsók Gyula, Szabó Mihály, Szénássy Katalin, Varga Pál és Tildy Béla).

Köszönetet mondunk a még élő tanárainknak, a jelenlévőknek, Ketter, Antal G. és a távollévőknek (Deme, Bajcsy, Rásky) is. Köszönet az akkori gyülekezet tagjainak is, mert mindnyájukat áthatotta a mi jövőnk jobb munkásának tiszta szándéka és szeretete. Végül kérjük az itt megjelenteket, hogy őrizzenek meg minket jó emlékezetükben. Áldja és őrizze meg, virágoztassa fel a gyülekezetet az Úr kegyelme!

Összeállította: Petőcz Kálmáné, Czírók Mária

BEMUTATKOZÁS

"Rövid bemutatkozás kellene az újságba, ha lehet, minél előbb." Ez a rövid mondat zsong a fejemben azóta, hogy hallottam. Röviden, velősen próbáljam megfogalmazni eddigi, röpke 25 évemnek főbb mozzanatait, hogy a gyülekezet lapjának olvasói közelebbről is megismerjenek. Íme, az eredmény.

1980. április 2.-án születtem Pozsonyban. Életem első 18 éve e városhoz köt. Tanulmányaimat a Duna utcai Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában és Gimnáziumban végeztem. Már a gimnáziumi évek alatt felmerült a kérdés: merre tovább? Sok minden érdekelt, de mindig éreztem, hogy olyan pályán szeretnék továbbhaladni, melyen az Isten szolgálatában állhatok. Előbb a vasárnapi iskola vezetése, később a konfirmáltak ifjúsági csoportjának megszervezése, a velük való foglalkozás útján tanított az Úr egyedül csak Rá figyelni.

Szüleim és ismerőseim számára egyértelmű volt, hogy bármilyen irányba fordul is az érdeklődésem, további sorsom is szülővárosomhoz köt majd. Mégsem így lett. A személytelen, zajos, végtelen sodrású nagyváros, a sokak által áhított főváros engem nem vonzott. Sőt, egyre távolabb taszított magától. Felerősödött bennem a vágy: Istent szolgálni, az Ő közelségében

lenni naponta, egyedül az Ő dicsőségére gyümölcsöt teremni. Így kerültem a közeli, magyar kisvárosba, Komáromba, a Calvin J. Teológiai Akadémiára. Az akadémia eredményes befejezése után, a rozsnói gyülekezetben végeztem két évig tartó segédlelkési szolgálatomat. Ma újra Komáromban vagyok. Istennek vagyok hálás ezért. Teológusként és segédlelkészként egyformán, ma is tanulom, mit jelent az Úr kegyelmében bízni, Rá hagyatkozni, Vele naponként - örömben és bánatban - közösségben élni. Ezt az örömteli megtapasztalást kívánom a komáromi gyülekezet minden tagjának is.

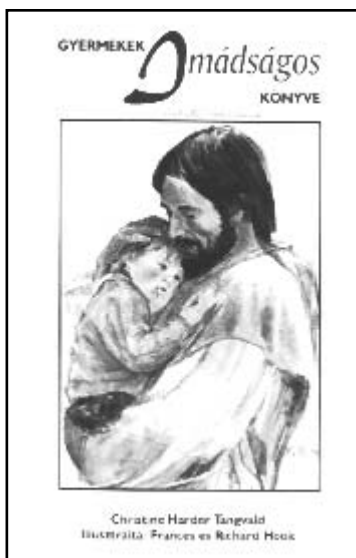
*Cséplő Veronika
segédlelkész*

A te igazságod szerint ments meg és szabadíts meg engem; hajtsd hozzám füledet és tarts meg engem. Légy sziklaváram, ahova menekülhessek szüntelen; rendelkezél megtartásom felől, mert kőszálam és erősségem vagy te.

Zsoltárok 71:2,3

Könyvfigyelő

GYERMEKEK IMÁDSÁGOS KÖNYVE

Az imádság a parányi ember kapcsolatteremtése a végtelen és hatalmas Istennel. Isten közösségben akar lenni az emberrel, az embernek pedig szüksége van erre a kapcsolatra. Jézustól tudjuk, hogyan kell imádkozni, milyenek kell lenni imádságainknak: fontos, hogy hitben történjen, Jézus nevében, Isten akaratával egybehangzóan, a Szentlélek vezetésével és ereje által. Meg kell vallani és tagadni bűneinket, késznek kell lenni mások vétkeinek megbocsátására,

emberi magatartásunknak összhangban kell lennie imádságunkkal. Kitartóan kell ezt végezni, mert elhanyagolása vagy abbahagyása bűn.

Az imádkozással kapcsolatos szokásokat legjobb gyermekkorban elsajátítani és elsajátíttatni. Ez utóbbi nem könnyű feladat a felnőttek számára, de munkájukhoz némi segítséget nyújthat a **GYERMEKEK IMÁDSÁGOS KÖNYVE** című vékony kis könyvecske, melynek elsősorban feltűnően szép

színes illusztrációi keltik fel a figyelmet. Minden képes oldalhoz tartozik egy egyszerű imádság, egy igeveres és egy kis útbaigazítás a szülők számára, hogy miről lehet beszélgetni a gyermekekkel. Ezen imádságok közt találunk olyat, ami köszönetet vagy csodálatot tartalmaz, van, ami kérésnek, ígéretnek a kifejezése, de akad közte pusztán örömből fakadó is. Természetesen ezek nem kötelező jellegűek, csupán példák és minták. Ahhoz, hogy gyermekünk szokásává váljon az imádkozás, kitartó és rendszeres munkára van szükség. Vállalkozásunk sikere nagymértékben függ mindkét fél hozzáállásától. E könyvecskét használhatjuk szabadon, gyermekünkhöz és a helyzethez igazítva. Kiválaszthatjuk mindig az alkalomhoz és a kicsi hangulatához legközelebb álló témát, de jó, ha szem előtt tartjuk életkori sajátosságait (nem szabad túl hosszán és körülményesen beszélni egyetlen témáról sem). Fontos észrevennünk, mi az, ami foglalkoztatja őt, ami személyes élményeiből fakad és lelkivilágától sem túl idegen. Ösztönözzük saját megoldásokra, próbálkozásaiban erősítsük meg, bátorítsuk önállóságra! Igen fontos a példamutatásunk is akár a rendszeresség, akár a természetesség terén.

Közeleg a karácsony. Nem csak a pompás és drága ajándék az ajándék. Ennek a könyvecskének az értéke túlmutat önmagán. Olyan, mint a piciny magocska a sok limlom között. Egyeseknél elenyészik, másoknál hatalmas fává lesz, és virágba borul.

Szalay Cecília

JOHANN SEBASTIAN BACH

(1685-1750)

A 2005-ös év kettős Bach évforduló jegyében telik. Születésének 320. és halálának 255. évfordulója alkalmából számos rendezvényen hallhattuk műveit, életének rövid ismertetését.

De milyen is volt valójában a nagy zeneköltő élete? Az emberé, aki megírta a h-moll misét, a Karácsonyi és Húsvéti oratóriumot, háromszáz kantátát (ebből 200 maradt fenn), a Korál előjátékokat, a

A huszonhét évi lipcsei szolgálat alatt látása megromlik, majd megvakul. Egy londoni orvos végez rajta sikertelen szemműtétet. Szenvedése szerencsére csak pár hónapig tart. 1750. július 28-én halt meg.

Abban az időben J. S. Bach művei érthetetlenek, nehézkesnek hatottak. Inkább mint orgonistát ünnepezték, emellett elismert orgonaeépítő is volt.

Fontos dátum az 1829-es év, amikor Mendelssohn előadta a Máté passiót 100 évvel az ősbemutató után. 1850-ben megalakult az első Bach Társaság. Szívós munkával összegyűjtötték és kiadták Bach összes művét 46 kötetben. 1900-tól működik az új Bach Társaság napjainkig.

A nagy teológus, orgonaművész és orvos, Albert Schweitzer Bach-életrajza 1905-ben jelent meg.

Máté- és János-passiót - a teljesség igénye nélküli a felsorolás.

A róla szóló életrajzokból megállapíthatjuk, hogy nehéz gyermekkorra volt. Kilencéves korában elveszíti édesanyját, majd alig egy év múlva édesapját is. Ekkor tizennégy évvel idősebb bátyja veszi őt magához, aki kitűnő orgonista hírében állt. Hegedülni még édesapjától tanult, de az orgona- és zongorajáték alapjait bátyjától kapja. Öt évet tölt itt, és mivel a gimnáziumot négy évvel előbb fejezte be, mint ahogy kellett volna, hamarosan megpróbál önállóan boldogulni. A gimnáziumban igen jó a latin képzés, ennek a későbbiekben nagy hasznát veszi. Tudásszomjáról tanúskodnak gyalogos zarándoklatai Hamburgba és Lübeckbe, ahol a két nagy orgonista, Reinken és Buxtehude játékát akarta meghallgatni.

Tizennyolc éves, amikor elfoglalja első állomáshelyét Weimarban, majd rögtön Arnstadtban lesz orgonista. Ezután több német városban működik orgonista, kamaramuzsikus, illetve koncertmesteri beosztásban.

Huszonkét évesen nősül, feleségül veszi Maria Barbarát, aki hét gyermeknek ad életet. Ezek közül kettő ismert zeneszerzővé válik. Tizenhárom évi boldog házasság után Bach megözvegyül. Négy kis árváról kell gondoskodnia, mivel három gyermekük még csecsemőkorban meghalt. (Ekkor éppen a kötheni herceg szolgálatában állt.)

Maria Barbara halála után tizenhét hónappal feleségül veszi Anna Magdaléna Wilckent, a húszéves jól képzett udvari énekesnőt. Bachnak a második házassága is jól sikerült. Anna Magdalénában nemcsak jó feleségre és jó anyára lelt, hanem jó muzsikusra és munkatársra is. Nagyon jól és megbízhatóan másolja le férje műveit. Bachnak ugyanis életében csak egyetlenegy műve jelent meg nyomtatásban, a többi kézzel másolták.

Anna Magdaléna további tizenhárom gyermeknek adott életet, ezek közül is két híres zeneszerző került ki, és több gyermek már csecsemőkorában meghalt. Bachnak tizenegyszer kellett megállnia gyermeke koporsója mellett. Gyermekei közül csak kilencen éltek őt túl.

Nem lehetett könnyű a megfeszített munka mellett az egyre növekvő, majd fogyó család lelki és anyagi terheit hordozni.

Amikor megüresedik a lipcsei Tamás templom karnagyi állása, megpályázza azt. 1723. május 13-án iktatják be új tisztségébe. Itt sokasodik meg csak igazán a munkája. Minden vasárnapra új kantátát írni, betanítani, a város négy templomának istentiszteletén a zenét szolgáltatni. Emellett - szerződése szerint - heti tizenhat óra latint tanítani.

A Szent Tamás -iskola és -templom Lipcsében. Bach itt élt és dolgozott élete utolsó 27 évében.

J. S. Bach művei befejeztével két betűt írt alájük: D. G. Istené a dicsőség.

Tudjuk, hogy Bach mélyen hívő ember volt. Vallását illetve luteránus, így egyike volt a kevés számú protestáns zeneszerzőknek. Hazája határait soha nem hagyta el, a városét, amelyben éppen élt is, csak ritkán, akkor is a jobb megélhetést keresve családja számára.

Oratóriumait és passióit szerény számú zenekar és énekkar adta elő egyszerű emberekből álló gyülekezet számára. Életműve mégis mélyreható és örökérvényű.

"Nem pataknak, tengernek kellene őt hívni" - írta Bachról - nevének jelentésére utalva Beethoven.

Az elmúlt hónapok eseményei

Június 26.

Hagyományukhoz híven ezen a napon megemlékeztünk az 1763. június 26-i földrengésről. Az Ige Jerikó elfoglalásának (Józs. 6.) története alapján hangzott a honfoglaló Úrról, aki néha falak és tartóoszlopok rengetése által érkezik meg, hogy "honját foglalja".

Június 28.

A nőegylet tartotta a nyári szünete előtti utolsó összejövetelét. Oláh Imréné az 1763-as és 1783-as földrengésről tartott előadást, valamint ismertette az irodalmat, amely ezzel a témával foglalkozik. Sor került még a temetőkert helyzetének ismertetésére is.

Július 3.

Örömmel vettük a hírt, hogy gyülekezetünk volt segédlelkészét, György Andrászt a somorjai gyülekezet lelkészévé választotta. Ezen a napon volt az ünnepélyes lelkészbeiktatás, amelyet ft. Erdélyi Géza püspök úr végzett. Gyülekezetünk is szép számmal képviseltette magát ezen az alkalmon, Isten áldását kérve a megválasztott lelképásztor és a gyülekezet közös munkájára.

Július 7-12.

Ez a hét az első ifjúsági táborunk hete volt. 31 fiattal vettünk rajta részt Martoson a Feszty parkban, kitűnő éllátás mellett és jó hangulatban. A délelőtti gondolatébresztő bevezetés Illés próféta életéről és szolgálatáról szólt. Az előadás utáni beszélgetések témája az volt, hogy hogyan találhatjuk meg helyünket korunkban, mely nagyban hasonlít Illés bálványokkal terhelt idejéhez. A délutánok játékkal és sporttal teltek, ha az időjárás megengedte.

Július 31.

A délelőtti istentiszteleten búcsúzott el közösségünkől segédlelkészünk, Tóth Andrea, aki egy évig szolgált közöttünk. Jobbára ő tartotta az ifjúsági bibliaórákat, a Náruč idősek otthonában az istentiszteleteket, valamint a hitoktatásból is kivette a részét. A kéthetenként tartott vasárnap esti istentiszteleti szolgálataira is hálásan emlékeznek gyülekezetünk tagjai. Kívánjuk, hogy Isten használja őt áldott eszközként továbbra is új szolgálati helyén, a marcelházi gyülekezetben.

Augusztus 12-15.

Ez a három nap a fizikai erőpróba ideje volt a konfirmáció utáni korosztálynak. A megtett táv 240 kilométer volt. Segédlelkészünk, Tatár István vezette, ill. kísérte nem kevés felelősséggel a 26 fiattal. Ifjainkat is csak dicsérhetjük, mert önfegyelemből és a csapatszellem megéléséből jelesen vizsgáztak. Köszönet illeti a Kádek házaspárt, Lászlót és Katalint, akik az út megtervezését vállalták magukra, és jelenlétükkel erősítették a felnőtt csapatát. Elkísérte még a fiatalokat Molnár Marián is, aki anyagilag is segítette a lelkes csapatot. Köszönet minden segítségért!

Augusztus 22-27.

A nyári táboraink közül ez az az alkalom, amely a legtöbb előkészületet igényli. Szükséges a napi program szinte percről percre való megtervezése, hiszen az "üresjáratok" teszik gyakran kezelhetetlenné a gyermekeket. Ezért szükséges a fokozott odafigyelés. Megvallhatjuk, hogy előnyös helyzetben vagyunk, hiszen Isten olyan munkatársakkal, vezetőkkel ajándékozott meg bennünket, akik a helyükön vannak, és nem sajnálják sem a szeretetüket,

sem az idejüket a gyermekektől. A délelőtti közös alkalmakat Anyalai Emese hitoktató tartotta a Sötétség és világosság bibliai értelmezése alapján. Eleinte féltünk, hogy talán ezek az elvont fogalmak távol esnek a gyermekektől, de hitoktatónk gyermeki egyszerűséggel hozta közel és bontotta ki a mondanivalót. Hogy a gyermekek mennyire megértették, az a csoportbeszélgetések alkalmával derült ki igazán. Ebéd után lehetőség volt métázni, focizni és fürdeni a virti medencében. Osztatlan sikert aratott az éjszakai kincskeresés is, (Tatár István bá keze munkáját dicsérték!) amikor tóklámpások fénye derítette a kalandvágyó gyermekek útját a faluban és táborhelyünk parkjában. A kijelölt útszakaszon állomások voltak, ahol egy-egy fiatal különböző vicces feladatokkal várta az érkező csoportokat. A kincs a hét vezérigéje volt, amelyet a feladatok teljesítése után minden csoport kitalált. Utolsó este a tábor tüzet elmosta az eső, de kárpótolta a gyermekeket a fiataljaink által előadott evangéliumi színdarab. Áldásban gazdag és eseménydús hetet élhettünk át gyermekeinkkel együtt. Ilyenkor tudja igazán a szolgálattevő, mit jelent: Soli Deo gloria - Egyedül Istené a dicsőség!

Augusztus 29.

Gyülekezetünk szolgálatkész tagjai takarították a vasárnapi iskola termeit, hogy a szeptemberben újrainduló gyermekistentiszteleti alkalmakat a lehető legjobb körülmények között tarthassuk. Halkan merjük csak megjegyezni, hogy az ilyen munkáknál nagy szükség lenne a középkorú generáció segítségére. Jó lenne, ha az a nemzedék is, amely talán egyházidegenségben nevelkedett, most azonban tagjai Isten kegyelméből itt vannak közöttünk, magáénak vallaná a templomot, a gyülekezetet. Az ő segítségükre lenne a legnagyobb szükség, hiszen az idősebb generáció fárad, és segítségre szorul.

Szeptember 4.

Gyülekezetünk új segédlelkészt köszönhetett Cséplő Veronika személyében, aki ezen a vasárnapon tartotta bemutatkozó igehirdetését Jézus szenvedéstörténetét (Jn. 19,28-37) magyarázva. Kisérjük imádságainkkal szolgálatát, hogy érezze gyülekezetünk szeretetét és ráfigyelését.

Szeptember 10.

Ezen a szombati napon szervezte meg a Kecskés László Társaság a Kitelepítettek és Deportáltak IV. Országos Találkozóját a koppánymonostori erődben. Fellépett gyülekezetünk zenekara, a Kezek is. Zenéjük és énekeik jó bizonyosságai voltak Istenbe vetett hitüknek és szeretetüknek.

Szeptember 9.

A gyermek-istentisztelet vezetői hirdették meg erre a napra a tanévkezdő kirándulásukat.

Szeptember 12--18.

Evangelizációs hetünkön Uwe-Martin Schmidt, a jókai missziói központ lelkésze szolgált. Örömmel tapasztalhatuk, hogy estéről estére egyre többen jöttek. A hét vezérgondolata így hangzott: Isten nevelő iskolájában. A választott nép történelmének meghatározó korszakait követhettük figyelemmel. Az igehirdető fölülről kapott bölcsességgel és bátorsággal szembesített bennünket hitbeli hiányosságainkkal, erőtlenségeink gyakori okaival, és felmutatta hogyan válhatunk "királyi papsággá, szent nemzetté". (1Pét. 2,9)

Evangelizációs hetünket úrvacsoraosztás koronázta meg. Isten őrizzé és áldja meg lelkész testvérünk életét és munkáját!

Szeptember 18.

A délelőtti istentisztelet keretében köszönhattük gyülekezetünk kis elsőseit a tanévnyitó alkalmon. A meghívott 25-ből 9-en jöttek el szüleik kíséretében.

Az igehirdetés után bemutakoztak két ének éneklésével a gyermek-istentiszteletre járó gyerekek, valamint Simonné Rácz Márta számolt be a közösség munkájáról. Segédlelkészünk, Cséplő Veronika osztotta meg gondolatait velünk a gyermeknevelésről. Gondnoknőnk, Oláh Imréné mondott köszönetet az evangelizátornak köztünk és az Ige által bennünk végzett szolgálatáért, majd egy városunkról szóló könyvet adott át emlékként.

A délelőtti istentisztelet perselypénze az előzetes meghirdetés alapján az erdélyi árvizkárosultak javát szolgálja majd. Az összegyűjtött adomány 30 881,50 korona volt.

Délután 3 órakor kezdődött a Selye János Egyetem Teológiai Karának tanévnyitó és diplomaosztó ünnepsége. Templomunk falai még nem voltak tanúi ilyen pompázatos felvonulásnak, és üdítően hatott az egyetemi protokoll újszerűsége is. Isten áldja és őrizzé az egyetemi tanulmányaikat kezdő hallgatókat és a gyülekezeti szolgálatba lépő fiatal lelkészeket is!

Szeptember 26.

Templomunkban énekelt a délelőtti istentiszteleten a Debreceni Kántus. A jól ismert dallamok is megerősíthettek

KERESZTSÉGBEN RÉSZESÜLTEK:**Június:**

Dávid - Nagy Roland raktáros és Lukovics Viktória ref. operátor gyermeke
Liliána - Groenewold Richárd könyvelő és Szathmáry Annamária ref. kertészmérnök gyermeke

Augusztus:

Chiara Rebeca - Nagy Gábor ref. vállalkozó és Kulcsár Zsanett róm. kat titkárnő gyermeke
Rebeca - Pampiszli Marek róm. kat. asztalos és Smelhaus Éva ref. kertész gyermeke
Simon - Pati Nagy György ref. technikus és Papp Magdaléna róm. kat tanítónő gyermeke
Péter - Varga Attila ref. mérnök és Hencz Mária ref. egészségügyi asszisztens gyermeke
Kincső - Rási László ref. mérnök és Szekeres Mária róm. kat. szakmai előadó gyermeke

Szeptember:

Ágnes - Hajtmann Krisztián róm. kat. mérnök és dr. Forró Katalin ref. gyógyszerész gyermeke

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:**Augusztus:**

Dumbier Ferenc 28 éves ref. magánvállalkozó és Antal Éva 26 éves róm. kat. diák

Szeptember:

Farkas Attila 25 éves ref. főisk. hallgató és Banai-Tóth Lívია 25 éves ref. közigazdász
Komáromi Zsolt 29 éves ref. gépészmérnök és Czetmayer Stella róm. kat. kozmetikus
Peredy Zsolt 31 éves ref. agrármérnök és Lami Georgina 25 éves ref. informátor

bennünket abban, hogy hálásak lehetünk Istennek református voltunkért.

Megkezdődött a felnőttek konfirmációra való előkészítése is. Vasárnaponként 15,30-kor találkoznak majd gyülekezetünk tanácstermében. Ezúton is szeretettel hívatunk minden érdeklődőt, még van lehetőség a csatlakozásra. A felkészítés három hónapos, amely a gyülekezet előtt tett hitvallással zárul majd, remélhetőleg advent egy vasárnapján.

Szeptember 28.

A nőegylet tagjai találkoztak először a szünet után. A jubilánsok felköszöntése után a Péld. 1,8-9 alapján Oláh Imréné, a nőegylet elöke hangsúlyozta a példaértékű pedagógusi - nevelői élet fontosságát. Ezután előadást tartott Kálvin Jánosról nt. Fekesházy Gyula nyug. lelképásztor, gyülekezetünk hűséges tagja. Az értékes előadás érintette a nagy reformátor életének legfontosabb állomásait és munkásságának legjellemzőbb tételeit.

Terveink:

OKTÓBER

16. Idősek vasárnapja
20-23. Konfirmandusok hétvégéje 8. oszt. Jóka
24-29. Bűnbánati hét - Szegedi Kis István
30. Újborért való hálaadó istentisztelet úrvacsora
31. Reformáció ünnepe

NOVEMBER

6. Gyászolók vasárnapja
13. Konfirmandusok bemutatkozása
21-26. Bűnbánati hét
27. Advent első vasárnapja, úrvacsora

DECEMBER

9. Konfirmandusok Mikulás-estje
10. Ifisek Mikulás-estje
18. Gyermekek karácsonya
18. KIS TÜKÖR 2005/4
19-24. Bűnbánati hét
21. Alapiskolák koncertje 10,006.
25-26. Karácsony
31. Ifjúság szilvesztere

Lássátok milyen nagy szeretetet adott nekünk az Atya, hogy Isten fiainak neveztetünk! A világ azért nem ismer minket, mert nem ismerte meg Őt.

Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, és még nem lett nyilvánvalóvá, hogy mivé leszünk. De tudjuk, hogy ha nyilvánvalóvá lesz, hasonlóká leszünk Ő hozzá; mert meg fogjuk Őt látni, a mint van.

1 Ján 3:1,2

ELTÁVOZTAK E FÖLDI LÉTBŐL:

Június:

Varga Imre 70 évesen,

Július:

Gelle Emese 1 naposan, özv Szeder Györgyné galmabos Margit 83 évesen, Németh Sándorné Domonkos Éva 51 évesen, Polácková Edita 53 évesen, Nagy Árpád 53 évesen, Csonka István 54 évesen, Back Istvánné Rác Zsuzsanna 86 évesen

Augusztus:

Jakab László 53 évesen, Egyeg Gulyás Irén 80 évesen, László Károlyné Szabó Klára 72 évesen, Soóky Julianna 88 évesen

Szeptember:

Csécsei János 85 évesen, Krannerová Anna 71 évesen, özv. Beke Gyuláné Tóth Mária 82 évesen, Slivka Németh Ibolya 85 évesen

Eklézsiánk múltjából

Mielőtt továbblapoznánk a Péczelit követő korszakot, szükségesnek tartom az eseményeket az egyházközségi jegyzőkönyv alapján megvilágítani. Mindez annál inkább is érdekes, mivel a komáromi református egyház üldözését, mellőzését nem más, mint egy piarista (világi) pap tanár, Takáts Sándor örökölte meg. Nevénél megállva meg kell állapítanunk, hogy ő volt mindeddig Komárom városának legnagyobb történésze és krónikaírója. Takáts Sándor az 1886-ban megjelent művében „Lapok egy kis város múltjából” címmel a következőket írja:

„Sok keserőséget kellett tehát átélniük még addig; míg végre II. József megadta nekik a vallásszabadságot. Már 1783. február 27-én a tanács kihirdeti (városi tanács, Sz. Z. megj.), hogy a protestáns lelkészeknek a keresztelés, esketés, temetés megengedtetik; de a jövedelem a helybeli plébánost illeti; majd az isteni tisztelettartás és lelkésválasztás is megengedtetett nekik; úgy hogy a reformátusok 1783. április 30-án összegyűltek lelkésválasztásra, midőn is közakarattal Péczelit választották meg első lelkésznek; az erről felvett hivatalos jegyzőkönyvi kivonat ekkép hangzik:

„Anno 1783 die vero 30. Aprilis. Egybegyűlvén a Rév-Komáromi Reform. Árva Eklésiának Elöljárói ugyanazon Eklésiának közönséges dolgaiban következők rendelesek tétettek. Először: Minthogy már bizonyosan tudatik, hogy Felsőes Urunk Vallásunknak Exercitiumát kegyelmesen megengedte; Arra való nézve az Ultrajectumi Akademiában levő Tiszt. Péczeli József Uramnak, első Praedicatorásra való Hivatal rendeltetett, oly móddal, hogy mivel ide két Prédikátor szükséges és ezen Eklésia Tiszteletes Mindszenty Sámuel és Nagy István Uraimék közül egyiknek második Praedicatorásra hivatalt adni szándékoznak; tehát N. Cseppán János Uram requiráltatott (ki is kötelezte magát), hogy Tiszt. Péczeli Uramnak az iránt is egyszersmind írjon, hogy a melyeknek a folyebb nevezet Tiszteletes Urak közül az építendő templomunknak nagyságához képest alkalmasabb szava lészen, és a kit maga Collegájának szeretni fog, ő kegyelme Projectumát és Opinióját írja meg ezen alkalmatossággal.”

E megbízatásnak Cseppán János május elején tett eleget, midőn is tudtára adá Péczelinek megválasztását, s azzal a kéréssel fordult hozzá: szíveskednék az eklézsiának hírül adni, vajon elfogadja-e a választást, s kit választ magának lelkésztársul. Péczeli Mindszentyt választotta.

Az előzőekben már szoltunk a Gvadányi generális és Péczeli között kialakult barátságról. Mindezt az élénk levelezési viszony is érzékelteti. A számos Gvadányi-levél közül kiemelésre érdemes az 1788. március 10-én keltezett. Ebben a tábornok beszámol a „Young”-fordítás olvasásáról: „Éppen fekete vasárnap kezdetem olvasni és végeztem húsvét szombatján... hízelkedés nélkül írom, hogy csak egy Péczeli József fordíthatta oly igaz és szépen folyó magyarsággal nemzetünk javára.” Gvadányi generális - mivel mindketten József névre hallgattak - verssel köszönti fel a komáromi prédikátort:

Töltsd meg billikomom, Inasom, jó borral,

Te pedig Lovászom, mozsaraim porral.

Süsd el, mormoljanak, ma van József napja,

Üli ezt egy vezér s Rév-Komárom Papja.

PhDr. Szénássy Zoltán